

Ubezpieczenie użytkowników Urzędzeń Transportu Osobistego, czyli tzw. UTO

ANNA NIEZGODA

radca prawny w Departamencie Klienta Rynku Ubezpieczeniowo-Emerytalnego Biura Rzecznika Finansowego

W ostatnich latach obserwujemy gwałtowny wzrost popularności e-hulajnog i innych pojazdów napędzanych elektrycznie. Jednocześnie statystyki policyjne niepokoją rosnącą liczbą wypadków z udziałem ich użytkowników. Warto więc poznać zasady odpowiedzialności za szkody powstałe w tym kontekście, a w razie korzystania z takich urządzeń rozważyć zakup ubezpieczenia.

Rozwój mikromobilności współdzielonej w miastach spowodował, że podróż na niewielkich odległościach, np. e-hulajnogą stała się łatwa i wygodna. Mimo to wypadek na e-hulajnodze czy UTO może się wiązać niekiedy z przykrymi konsekwencjami. Sprawca wypadku nie mający żadnego ubezpieczenia może się liczyć z koniecznością pokrycia z własnej kieszeni np. zadośćuczynienia czy zwrotu kosztów leczenia urazu, utraconych dochodów osoby poszkodowanej czy też kosztów naprawy zaparkowanego auta, które porysował podczas jazdy hulajnogą. Podobnie, jeśli sam dozna urazu lub uszkodzi swój pojazd, będzie się to wiązało z dodatkowymi wydatkami. Ubezpieczenie może ochronić przed skutkami finansowymi rozmaitych przykrych zdarzeń.

Czym jest UTO

Zgodnie z definicją ustawową – art. 2 ust. 47c ustawy z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym – urządzeniem transportu osobistego jest pojazd napędzany elektrycznie, z wyłączeniem hulajnog elektrycznej, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe. W świetle ustawy UTO to np. deskorolka elektryczna, monocykl elektryczny, segway. W ustawie oddzielnie są zdefiniowane hulajnoga elektryczna, rower, wózek rowerowy itd., które nie są traktowane jako UTO.

Należy jednak podkreślić, że w przypadku dobrowolnych umów ubezpieczenia, a takimi są w Polsce ubezpieczenia użytkowników UTO, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, kluczowe są definicje zawarte w konkretnej umowie ubezpieczenia, a dokładnie w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Czasami umowy ubezpieczenia dotyczące użytkowników UTO obejmują swoim zakresem więcej pojazdów niż definicja ustawowa UTO, a więc także rower, rower elektryczny, zwykłą hulajnogę czy hulajnogę elektryczną. Rozważając zakup ubezpie-

czenia, w każdym przypadku należy dokładnie zapoznać się z treścią umowy ubezpieczenia i wybrać ofertę dostosowaną do swoich potrzeb.

Istota ubezpieczenia

Ubezpieczenie UTO jest to dobrowolna umowa ubezpieczenia, zawarta na wypadek szkód związanych z poruszaniem się takim urządzeniem. W zależności od oferty ubezpieczenie może łączyć w sobie: ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC), ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), ubezpieczenie pomocowe assistance czy ubezpieczenie od uszkodzenia, kradzieży i rabunku. Ubezpieczenie UTO można zawierać jako samodzielną umowę, a czasami jako rozszerzenie pakietu innych umów ubezpieczeniowych, związanych z posiadaniem pojazdów i mieszkań.

Źródła odpowiedzialności użytkownika

Użytkownicy pojazdów UTO w ścisłym, ustawowym tego słowa znaczeniu, takich jak: deskorolka elektryczna, monocykl elektryczny, segway, a także użytkownicy e-hulajnog, co do zasady odpowiadają za szkodę na zasadzie ryzyka (art. 436 par. 1 k.c.). Zaostrożona odpowiedzialność jest uzasadniona wobec większego zagrożenia tych urządzeń dla otoczenia, gdyż bezspornie są mniej stabilne i przeważnie poruszają się znacznie szybciej niż np. zwykły rower czy hulajnoga. Użytkownik hulajnog elektrycznej oraz UTO może się uwolnić od odpowiedzialności wyłącznie w sytuacji, gdy wykaże, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą odpowiedzialności nie ponosi (art. 435 par. 1 k.c.). Jedynie w przypadku zderzenia się dwóch osób kierujących e-hulajnogami czy dwóch kierujących UTO lub kierującego e-hulajnogą albo UTO z samochodem lub motocyklem uczestnicy zdarzenia odpowiadają na zasadzie winy (art. 436 par. 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c.). Powyższe zasady mają zastosowanie również, gdy do zdarzenia dojdzie w czasie użytkowania wypożyczonych UTO, gdyż producent albo wynajmujący UTO odpowiadają zazwyczaj jedynie przy wadach sprzętu lub jego nieprawidłowym serwisowaniu.

